

Sygn. akt IV KO 65/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2022 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie P. N.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania
prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 29 września 2016 r., sygn. akt II AKa 118/16,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem złożonym do Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w dniu 9 czerwca 2022 r. P. N. wniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu złożenia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 września 2016 r., II AKa 118/16. Zarządzeniem z dnia 27 lipca 2022 r. Skazany został wezwany do uzupełnienia braku tego pisma i wskazanie okoliczności uzasadniających wznowienie postępowania pod rygorem pozostawienia tego pisma bez rozpoznania.

Pismem złożonym do Sądu Najwyższego w dniu 19 sierpnia 2022 r. Skazany wskazał na konieczność wznowienia postępowania na korzyść strony, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Skazany powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 kwietnia 2019 r., K 14/17, Dz.U. 2019, póź. 858).

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne i co należy wyraźnie podkreślić to fakt, że w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5*).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że pismo skazanego P. N. nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, iż w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 § 1 do § 3 k.p.k. Należy przypomnieć, że wniosek o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego może opierać się jedynie na konkretnie wskazanych przesłankach, wymienionych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. Zgodnie z art. 540 § 1 k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli: 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia; 2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że: a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze; b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary; c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu.

Tymczasem w badanej sprawie skazany powołał w sposób instrumentalny orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 kwietnia 2019 r., K 14/17, nie odnosząc jego znaczenia do badanej sprawy. Nadmieniony wyrok dotyczy niezgodności z Konstytucją art. 86 § 4 k.k. w zakresie, w jakim różnicuje on

sytuacje osób, wobec których zastosowanie miała już wcześniej instytucja kary łącznej, od osób, co do których ta instytucja zastosowania nie miała. Wskazując na zasadność takiej postawy wznowienia postępowania skazany powołał się na okoliczności dotyczące jego zdaniem nietrafnej oceny dowodów, braku wezwania świadka na rozprawę pomimo jego niestawiennictwa. Stwierdził również, że wobec jednego ze świadków stosowane były tortury nie wskazując przy tym żadnych potwierdzających tę tezę okoliczności.

W związku z tym podkreślić należy, że w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie bada się w ramach tej procedury oceny zasadności orzeczeń procedujących w sprawie sądów, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej. Sąd w ramach postępowania wznowieniowego jest uprawniony zbadać tylko to, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody, wykazujące znaczne prawdopodobieństwo błędności tego wyroku skazującego, a nie czynić ustalenia faktyczne na podstawie tych dowodów.

Podstawą wniosku o wznowienie postępowania nie może być niezadowolenie skazanego z rozstrzygnięcia sądu odwoławczego, gdyż postępowanie wznowieniowe jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a nie trzecią instancją odwoławczą. W swoim piśmie skazany nie sprecyzował podstaw zmierzających do wzruszenia prawomocnych wyroków sądowych w sposób spełniający kryteria ustawowe, a ograniczył się do ogólnych stwierdzeń o niedbalstwie i oszustwie. Nie przedstawił na czym opiera te stwierdzenia.

Wszystkie te okoliczności, oceniane w kontekście art. 545 § 3 k.p.k., przesądzają o oczywistej bezzasadności złożonego przez P. N. wniosku o wznowienie postępowania i złożonego przez niego wniosku o wyznaczenie obrońcy.

Z tych powodów Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

[as]